

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas externas: Practicum II

Materia	Prácticas externas: Practicum II			
Código	O05G130V01801			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernández Simo, Jesús Deibe			
Profesorado	Braña Rey, Fatima Carrera Fernández, María Victoria Cid Fernández, Xosé Manuel Dapia Conde, María Dolores Failde Garrido, José María Fernández Simo, Jesús Deibe González Fernández, Antonio Lameiras Fernández, María Ricoy Lorenzo, María Carmen Rodríguez Castro, Yolanda			
Correo-e	jesfernandez@uvigo.gal			
Web	http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/practicum-grao-educacion-social			
Descrición xeral	O Prácticum II é unha materia de carácter obrigatorio, contemplada no segundo semestre do curso terceiro da Titulación. Consta de 300 horas que asígnanse ás prácticas en institucións externas co obxecto de preparar ao estudante para o seu futuro exercicio profesional. Pódese consultar a Normativa do Prácticum do Grao de Educación Social da Facultade de Ciencias da Educación de Ourense no enlace: http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/files/Documentos/Estudos/Practicum			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas

C6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
C19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D5	Xestión da información
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
D16	Liderado
D19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional
D20	Orientación á calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre	A2 A3	B2 B5 B6	C9 C19	D1 D2 D5 D9 D16 D19 D20
Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B5 B6	C2 C7 C9 C12 C19	D2 D16 D20
Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás	A2 A3 A5	B2 B3 B5 B6	C2 C7 C12 C19	D1 D2 D16 D19 D20
Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral	A2 A3 A5	B3 B5 B6	C2 C7 C12 C19	D2 D9 D20
Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos	A4 A5	B1 B4	C2 C9 C19	D2 D19 D20
Dominar as metodoloxías de dinamización social e cultural	A2	B1 B4	C2	D1 D2 D9 D19 D20
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersonal, solidariedade e empatía	A4	B1 B5	C6 C19	D1 D2 D9 D19 D20
Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades	A1 A3	B1 B5 B6	C7 C19	D1 D5 D19 D20
Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas	A1	B1	C2	D1 D2 D9 D19 D20

Asesorar e/ou acompañar a persoas e/ou grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo	A1 A4	B1 B6	C19	D1 D2 D9 D19 D20
Estar comprometido coa calidade de actuación e moverse de acordo cos principios deontolóxicos do/a educador/a social	A2 A5	B4 B6	C2	D1 D8 D19 D20
Resolución de problemas e toma de decisións	A2 A4	B3 B6	C2 C7	D1 D9 D19 D20
Compromiso ético	A1	B4	C2	D1 D8 D19 D20
Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional	A5	B4	C2 C6	D1 D8 D19 D20

Contidos

Tema

Contexto socioeducativo no que está inserto o centro de prácticas.

Realidad da intervención profesional no ámbito que realiza as prácticas.

Capacidade de reflexión crítica sobre a realidade práctica

Capacidade de reflexión sobre as posibilidades de mellora na intervención profesional do educador/a social, tanto no ámbito de intervención das prácticas como no que sería nunha intervención transversal en calquera ámbito.

Deseño dun proxecto de intervención co colectivo de destinatarios da institución na que realiza as prácticas.

Protramación, implementación e avaliación de dito proxecto de intervención.

(*)Coordinación con el/la profesional tutor/a para la realización en equipo de las tareas asignadas a ambos.

Coordinación co/a profesional-tutor/a para a realización en equipo das tarefas asignadas a ambos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo previo	10	0	10
Obradoiro	20	0	20
Prácticum, Practicas externas e clínicas	300	120	420

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do lumnado.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolver as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un período determinado e realizando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	A titorización terá un horario específico para o practicum
Obradoiro	A titorización terá un horario específico para o practicum

Avaliación																															
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe																												
Obradoiro	Informes/memorias de prácticas O informe reflexa a observación realizada polo alumno/a na institución, o desenvolvemento das actividades deseñadas por él ou polo titor/a, e a valoración personal do período de practicas	50																													
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Para avaliar as prácticas externas tenrasede en conta o informe do titor/a de institución colaboradora.	50	<table> <tr> <td>A1</td><td>B1</td><td>C2</td><td>D1</td></tr> <tr> <td>A2</td><td>B2</td><td>C6</td><td>D2</td></tr> <tr> <td>A3</td><td>B3</td><td>C7</td><td>D5</td></tr> <tr> <td>A4</td><td>B4</td><td>C9</td><td>D8</td></tr> <tr> <td>A5</td><td>B5</td><td>C12</td><td>D9</td></tr> <tr> <td></td><td>B6</td><td>C19</td><td>D16</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td>D19</td></tr> </table>	A1	B1	C2	D1	A2	B2	C6	D2	A3	B3	C7	D5	A4	B4	C9	D8	A5	B5	C12	D9		B6	C19	D16				D19
A1	B1	C2	D1																												
A2	B2	C6	D2																												
A3	B3	C7	D5																												
A4	B4	C9	D8																												
A5	B5	C12	D9																												
	B6	C19	D16																												
			D19																												

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ver máis información en: <http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/practicum-grao-educacion-social>

As deficiencias observadas na realización do practicum no momento da avaliación de maio, serán corrixidas para a avaliación de xullo, completando só aquelas actividades que non se realizaran correctamente.

A institución emitirá unha cualificación que se terá en conta para a avaliación, tendo o mesmo peso que a puntuación da memoria que se entrega ao profesor/a da Facultade

A memoria debe recoller unha análise e reflexión sobre as actividades realizadas, ademais da información sobre a institución na que estivo destinado. Tera características diferenciadas según o tipo de institución ou servizo no que se realizan as prácticas, en todo caso a memoria pode conter:

- Introducción (motivación para elección da institución e expectativas).
- Breve ficha da institución (denominación, emprazamento, ámbito de actividade, recursos humanos e materiais, obxectivos, programas, actividades...).
- Desenvolvemento das prácticas (diario de actividade, descrición e análise das intervencións levadas a cabo)
- Informe detallado do deseño e implementación do proxecto elaborado.
- Valoración (satisfacción persoal, atrancos, aprendizaxe da profesión, papel do educador/a social nesa institución, traballo en equipo, críticas, aportacións e suxerencias).
- Observacións (balance final, cumprimento das expectativas e suxerencias).
- Documentación e anexos.
- Bibliografía.

As datas de entrega final da memoria será marcada no calendario de exames que poderá consultar na web da Facultade: <http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/graoeducacionsociallateral/exames-educacion-social-lateral>

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Medina, A. et al., **La formación práctica del educador social, el pedagogo y el psicopedagogo**, Madrid: Uned, 2005

Cabrero, J et al., **El practicum en los grados de Pedagogía, de Magisterio y de Educación Social**, Pearson, 2010

ESTEBAN, F. e CALVO, R (coords), **El practicum en la formación de educadores sociales**, burgos: Universidad de Burgos, 2009

ZABALZA, M.A.; IGLESIAS, M.L.; CID, A.; RAPOSO, M. (coords), **Desarrollo de competencias personales y profesionales en el Practicum. VI Symposium Internacional sobre el Practicum y las Prácticas en Empresas en la Formación**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de San, 2002

Medina, A. et al., **La formación práctica del educador social, el pedagogo y el psicopedagogo**, Uned, 2005

Bibliografía Complementaria

ANECA, **Libro Blanco. Títulos de Grado de pedagogía y educación social**, Madrid: ANECA, 2005

ASEDES, **Código deontológico del educador y la educadora social**, Madrid: ASEDES, 2004

CID, A., MURADÁS, M., ZABALZA, M.A., SANMAMED, M., RAPOSO RIVAS, M., e IGLESIAS, M.L.(coords), **Buenas prácticas en el practicum. IX Symposium Internacional sobre el Practicum y las Prácticas en Empresas en la Formación Universitaria**, Santiago de Compostela: Imprenta universitaria., 2007

ASEDES, **Documentos profesionalizadores**, Madrid: ASEDES, 2007

GONZÁLEZ, M. N. ET AL., **II Jornadas Desarrollo profesional y practicum en la Universidad**, BilbMartín, A. , **El practicum en Educación Social**, . Las Palmas de Gran Canaria: Universidad de las P, 2005

ROMANS, M, PETRUS, A. e TRILLA, J., **De profesión: educador/a social**, Barcelona: Paidós, 2000

SÁEZ, J., **Pedagogía Social. Historia, profesión y competencias**, Madrid: Pearson, 2007

Zabalza, M. A., **El prácticum en la formación universitaria: estado de la cuestión**, 354, Revista de Educación, 2011

Vilar, J., e Riberas, G., **Tipos de conflicto ético y formas de gestionarlos en la educación social y el trabajo social. Retos en las políticas de formación**, <http://dx.doi.org/10.14507/epaa.25.2651>, 25, Archivos Analíticos de Políticas Educativas, 2017

Vazquez, E., Fernández, E., e López, E., **Los ámbitos de intervención de los profesionales de la Educación Social. Un estudio con mapas conceptuales multimedia**, <https://doi.org/10.17398/1695-288X.16.2.205>, 2, Revista Latinoamericana de Tecnología Educativa, 2017

Riberas, G., e Vilar, J., **La praxis reflexiva: un reto para la educación social**, 45, Revista Edetania. Estudios y propuestas socio-educ, 2014

Poza-Vilches, F., Fernández-García, A. e Ferreira-Delgado, J.P, **La práctica profesional de los agentes sociales en materia de ocio juvenil: estrategias para la intervención.**, https://doi.org/10.7179/PSRI_2018.31.08, 31, Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria, 2018

Ordeñana, M. B., Darretxe, L., e Beloki, N., **Innovando el Practicum en educación social: experiencia de trabajo colaborativo a partir de sus protagonistas**, 20, Revista iberoamericana de educación superior, 2016

García, F. J., Gadea, W. F., e Fernández, V. J., **Pensamiento crítico en estudiantes del Grado de Educación Social.**, <https://doi.org/10.14201/aula202127279295>, 27, Aula, 2021

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Iniciación na práctica profesional/O05G130V01601

Prácticas externas: Practicum I/O05G130V01602

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Titorización a cargo do profesorado/titor/a académico

* Metodoloxías docentes que se modifican

Titorización a cargo das institucións, que pasa a manterse, eliminarse, ou pasar a telemática según os casos.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención ao alumnado é a través do e-mail, a través do despacho virtual de Campus remoto Uvigo de cada titor/a académico así como o número de teléfono do despacho. Así como con algunha reunión por Aula virtual e a través da Plataforma Moovi.

* Modificacións (se proceden) dos contidos para impartir

Completar as prácticas presenciais nas institucións, con prácticas de simulación, planificación e avaliación de programas de intervención

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non procede

* Outras modificacións

Non procede

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

*Probas xa realizadas

Situación diferente en función da realidade de cada estudante e de cada institución

(Ver cronograma)

*Probas pendentes que se modifican

Todas

* Probas que se modifican

PROBA ANTERIOR:

Ver o cronograma.

PROBA NOVA:

Ver o cronograma.

Cronograma de actividades formativas e de avaliación

□ 300h na institución + Memoria (Igual que na guía docente) 50% (nota do titor/a) + 50 % (nota titor/a académico)

Poden acadar na Nota ata: 10 ptos.

□ Máis de 150 h na institución (presencial ou telemáticamente) + Memoria + *Programación 50% (nota do titor/a) + 50 % (nota titor/a académico)

Poden acadar na Nota ata 10 ptos.

□ 150 h na institución (presencial ou telemática) + Memoria

50% (nota do titor/a) + 50 % (nota titor/a académico)

Poden acadar ata: 5 ptos.

□ 150 h na institución (presencial ou telemáticamente) + Memoria + *Programación

50% (nota do titor/a) + 50 % (nota titor/a académico)

Poden acadar ata 10 ptos.

□ Menos de 150 h. ou ben que non empezaron as prácticas na institución= *Programación centrada no colectivo da institución (100 h.)

100 % (nota titor/a académico)

Poden acadar na Nota ata: 10 ptos.